

İhaleye Katılamayacağı Belirtildiği Halde İhaleye Katılma Halinde Yasaklama

Kamu ihalelerine hakim olan ilkelerin tesis edilmesi, kamu menfaati ve kamu güveninin en yüksek oranda temin edilebilmesi amacıyla ihaleye katılamayacak gerçek ve tüzel kişiler tek tek sayılmak suretiyle tespit edilmiştir. Dolayısıyla bu kişilerin ihalelere katılması halinde haklarında yasaklama kararı verileceği muhakkaktır.

4734 sayılı Kanun'un yasaklar ve ceza sorumluluğunu düzenleyen dördüncü kısmında bulunan "İhalelere katılmaktan yasaklama" başlıklı 58. maddesinin birinci fıkrasında, 17. maddede belirtilen fiil veya davranışlarda bulundukları tespit edilenler hakkında fiil veya davranışlarının özelliğine göre, bir yıldan az olmamak üzere iki yıla kadar, bütün kamu kurum ve kuruluşlarının ihalelerine katılmaktan yasaklama kararı verileceği kurala bağlanmış; ikinci ve üçüncü fıkralarında ise,

"Haklarında yasaklama kararı verilen tüzel kişilerin kişi şirketi olması hâlinde şirket ortaklarının tamamı hakkında, sermaye şirketi olması hâlinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olan gerçek veya tüzel kişi ortaklar hakkında birinci fıkra hükmüne göre yasaklama kararı verilir. Haklarında yasaklama kararı verilenlerin gerçek veya tüzel kişi olması durumuna göre;

ayrıca bir kişi şirketinde ortak olmaları hâlinde bu kişi şirketi hakkında da, sermaye şirketinde ortak olmaları hâlinde ise sermayesinin yarısından fazlasına sahip olmaları kaydıyla bu sermaye şirketi hakkında da aynı şekilde yasaklama kararı verilir.

İhale sırasında veya sonrasında bu fiil veya davranışlarda

bulundukları tespit edilenler, idarelerce o ihaleye iştirak ettirilmeyecekleri gibi yasaklama kararının yürürlüğe girdiği tarihe kadar aynı idare tarafından yapılacak sonraki ihalelere de iştirak ettirilmezler.”
kuralına yer verilmiştir.

Diğer taraftan, Yapım İşleri İhaleleri Uygulama Yönetmeliği’nin 38. maddesinde ise;

“(1) İhalelerde aday veya isteklilerden; ...ç) Tüzel kişi olması hâlinde, ilgisine göre tüzel kişiliğin ortakları, üyeleri veya kurucuları ile tüzel kişiliğin yönetimindeki görevlileri belirten son durumu gösterir Ticaret Sicil Gazetesi, bu bilgilerin tamamının bir Ticaret Sicil Gazetesinde bulunmaması hâlinde, bu bilgilerin tümünü göstermek üzere ilgili Ticaret Sicil Gazeteleri veya bu hususları gösteren belgeler ile tüzel kişiliğin noter tasdikli imza sirkülerinin istenilmesi zorunludur...” kuralı yer almaktadır.

Bu doğrultuda idare görevlilerince ihaleye katılanların tüzel kişi olması hâlinde, ilgisine göre tüzel kişiliğin ortakları, üyeleri veya kurucuları ile tüzel kişiliğin yönetimindeki görevlileri belirten son durumu gösterir belgelerin sunulması istenilmekte olup, bu kapsamda şirketler, dernekler ve vakıflar arasında ayrıma gidilerek, bunlar arasındaki farkın ortaya konulabilmesi amacıyla “ilgili” kelimesinin vurgulandığı yüksek mahkeme kararlarında belirtilmektedir.

▪ **Danıştay 13. Daire T:23.06.2014, E: 2014/1306, K: 2014/2602,**

Dolayısıyla, mevcut düzenlemeye göre, ihaleye katılan tüzel kişi “şirket” olduğunda ortaklarının, “dernek” olduğunda üyelerinin, “vakıf” olması durumunda ise üyelerinin ve kurucularının kimler olduğunu gösterir belgeler ile tüzel kişiliğin yönetimindeki görevlileri belirten son durumu gösterir belgelerin sunulması zorunlu olup,

bu bilgilerin tamamının bir Ticaret Sicil Gazetesi’nde

bulunmaması hâlinde, bu bilgilerin tümünü göstermek üzere ilgili Ticaret Sicil Gazeteleri veya bu hususları gösteren belgeler ile tüzel kişiliğin noter tasdikli imza sirkülerinin istenilmesine belgelerin tek seferde teklif dosyası kapsamında sunulmasına önem verilmektedir.

Danıştay 13. Daire T: 23.06.2014, E: 2014/1306, K: 2014/2602 “..., ihaleye katılanların tüzel kişi olması hâlinde, ilgisine göre tüzel kişiliğin ortakları, üyeleri veya kurucuları ile tüzel kişiliğin yönetimindeki görevlileri belirten son durumu gösterir belgelerin sunulmasının istenildiği; bu kapsamda şirketler, dernekler ve vakıflar arasında ayrıma gidilerek,

bunlar arasındaki farkın ortaya konulabilmesi amacıyla “ilgili” kelimesinin vurgulandığı; dolayısıyla, mevcut düzenlemeye göre, ihaleye katılan tüzel kişi “şirket” olduğunda ortaklarının, “dernek” olduğunda üyelerinin, “vakıf” olması durumunda ise üyelerinin ve kurucularının kimler olduğunu gösterir belgeler ile tüzel kişiliğin yönetimindeki görevlileri belirten son durumu gösterir belgelerin sunulmasının zorunlu olduğunun kabûlü gerektiği;

kaldı ki, bu bilgilerin tamamının bir Ticaret Sicil Gazetesi’nde bulunmaması hâlinde, bu bilgilerin tümünü göstermek üzere ilgili Ticaret Sicil Gazeteleri veya bu hususları gösteren belgeler ile tüzel kişiliğin noter tasdikli imza sirkülerinin istenilmesine dair düzenlemeyle anılan belgelerin tek seferde teklif dosyası kapsamında sunulmasına önem verildiği;

bu hususun ihalelere katılım ve yasak fiil veya davranışlarda bulunulması hâlinde yaptırım uygulanacak kişilerin tespiti açısından önem arz ettiği sonucuna varılmaktadır.

Bu itibarla, davacı şirketin yönetim kurulu üyeleri ile temsil ve ilzama yetkili olanlara dair Ticaret Sicil Gazetesi sunulmasına rağmen, şirketin ortaklarını gösteren ortaklık yapısına dair belgelerin teklif dosyası kapsamında sunulmadığı

sabit olduğundan,

davacının teklifinin değerlendirme dışı bırakılmasına dair davaya konu işlemden hukuka aykırılık, davanın reddine karar verilmesi gerekirken davaya konu işlemin iptali yolundaki İdare Mahkemesi kararında hukukî isabet bulunmamaktadır...”